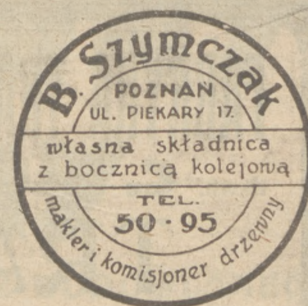
Nr. 52. Piątek, 10. maja 1929. Poznań.

RYNEK DRZEWNY I BUDOWLANY

ORGAN DLA HANDLU i PRZEMYSŁU DRZEWNEGO ORAZ BUDOWLANEGO

Rynek Drzewny: Rok XI. Rynek Budowlany: Rok II.

FABRYKA TRAKÓW i MASZYN DO OBRÓBKI DRZEWA

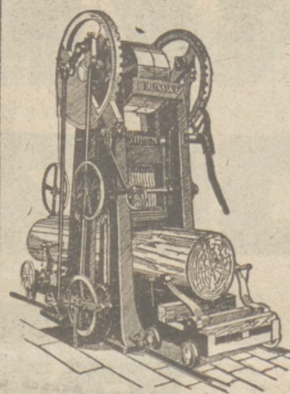
dawn. **C. BLUMWE i SYN** Sp. Akc. - BYDGOSZCZ

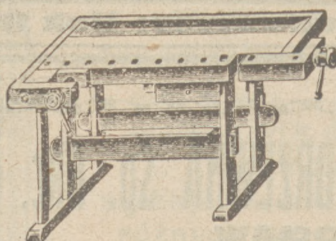
TRAKI najnowszej konstrukcji, najwyższej wydajności

WSZELKIE MASZYNY DO OBRÓBKI DRZEWA 7

Prospekty i kosztorysy bezpłatnie! — — Na żądanie wizyty inżynierów!

Przedstawicielstwa: Warszawa, Lwów, Poznań, Wilno, Kraków, Łódź, Królewska Huta, w. m. Gdańsk, Berlin, Konstantynopol, Bukareszt, Rio de Janeiro

Piły tarczowe

cyrkularne, pociągowe, taśmowe, tarcze szmerglowe i pilniki Ia gatunku, poleca korzystnie i na dogodnych warunkach.

S. Czachowski

SKŁAD ŻELAZA

Poznań, ul. Wielka 13

Telefon 1943 326

ALFONS SPITZER - HURTOWNIA DRZEWA

Poznań, St. Rynek 37

Telefon 17-82. Telefon 17-82.

349

OGŁOSZENIE

Państwowy Bank Rolny Oddział w Grudziądzu

w dniu 17. maja 1929 r. o godz. 10-ej rano w maj. DOROTOWO pow. Sępólno będzie sprzedawał w drodze przetargu następujące wyrobione sortymenty materjałów drzewnych.

A) znajdujące się na skład. przy st. k. Dorotowo a mianowicie:

DŁUŻYCE:

dębowe	około	1.100 m³
brzozowe	„	260 „
olchowe	„	30 „
buk. grab. klon.	„	30 „
sosnowe	„	2.000 „
lipowe i osikowe	„	100 „

SZCZAPY OPAŁOWE:

brzoz. dęb. grab.	około	2.000 „

B) na zrębie w lesie

1. wałki użytk. dęb.	„	200 mp
„ olchowe	„	150 „
szczapy i wałki opał. różnych gat. przeważnie twardych	„	2.000 „

Powyższe materjały można obejrzeć na miejscu. Informacji udziela Zarząd majątku Dorotowo.

405

Drewno opałowe

50 wagonów sosn. szczap opał.

okorowanych, lub nie 1 m dług., 14/30 cm pow. łupanych suchych, zdrowych **kupi za natychmiastową** zapłatą gotówkową i uprasza o oferty w języku niemieckiem i niemieckiej walucie franko niemiecka stacja graniczna.

404

OTTO WILHELM

HURTOWNIA DRZEWA OPAŁOWEGO - DRESDEN A. 24.

SPECJALNE MASZYNY TARTACZNE o największej wydajności i oszczędn. w trocinie

LOUIS BRENTA

Haren les Bruxelles

14 **Belgja**

wszelkie informacje udziela **R. WILLER, Warszawa** ul. Elsterska 11 (b. Al. Poniatow.) lub **Dr. Ing. Schmidt & Co. Gdańsk,** Gr. Wohlwebergasse 14.

Ceny przystępne — Warunki dogodne — Porada techn. bezpłatnie.

JAN DOMERACKI, budowniczy

31 Telefon nr. 16-67 **POZNAŃ** Wały Jagieły 4/6

Tartak parowy w Sierakowie, pow. Międzychód

Poleca: materjał tarty, kantówkę, deski podłogowe itd.

Kupuje: drzewo okrągłe do tarcia.

Naprawa tartaków

maszyn wszelkich typów, lokomobil, manometrów, motorów spalinowych i elektr., spajanie metali, — wszelkie reperacje wykonuje na miejscu —

„I-N-D-U-K-C-J-A"

Poznań, Długa 11. — Inż. R. Janiszewski

382

Nr. 52. **Piątek, 10. maja 1929.** **Poznań.**

RYNEK DRZEWNY I BUDOWLANY

ORGAN DLA HANDLU i PRZEMYSŁU DRZEWNEGO ORAZ BUDOWLANEGO

OFICJALNY ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW DRZEWNYCH W POZNANIU

OFICJALNY ORGAN GIEŁDY DRZEWNEJ W BYDGOSZCZY

Rynek Drzewny: Rok XI. **Wychodzi w poniedziałki, środy i piątki.** **Rynek Budowlany: Rok II.**

PRZEDPŁATA na maj 1929 r. wynosi: w Poznaniu przy odbiorze w ekspedycji: 6,00 złote. Na pocztach 6,45 złote. Pod opaską wprost z ekspedycji w kraju i w wolnem mieście Gdańsku: 7,50 złote. Pod opaską za granicą (oprócz Gdańska): 8,00 złotych. Numer pojedyńczy kosztuje: w Poznaniu w Ekspedycji 50 groszy. Z przesyłką pocztową w kraju i w wolnem mieście Gdańsku 60 groszy. Zagranicą 70 groszy.

Redakcja, Administracja i Ekspedycja „RYNKU DRZEWNEGO I BUDOWLANEGO": Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 1820
DRUKARNIA: Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 3406.
Konta bieżące: P. K. O. 206377 — Bank Handlowy w Warszawie Oddz. w Poznaniu — Bank Przemysłowców Poznań — Bank Pozn. Ziemstwa Kredyt. w Poznaniu.

OGŁOSZENIA: Za tekstem: 20 gr. od miejsca milimetr. (strona czterołamowa). W tekście zaś lub przed tekstem: 55 gr. od miejsca milimetr. (strona dwułamowa). OGŁOSZENIA: Z tabelkami o 30 procent więcej. Przy większych i kilkakrotnych ogłosz. stosowny jest rabat. Dla poszukuj. posad przy jednorazowem ogłoszeniu 30 proc., przy dwurazowem 40 proc. i przy trzyrazowem 50 proc., rabatu. — Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia — zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. —

Przed otwarciem P. W. K.

Znajdujemy się w wyjątkowo niepomyślnej konjunkturze gospodarczej, każdy więc wysiłek finansowy, ogromnie daje się we znaki.

To też z uznaniem i podziwem podnieść należy, że dzięki niestrudzonym zabiegom Rady Naczelnej Zw. Drzewnych w Polsce powstał na P. W. K. pawilon przemysłu drzewnego kosztem 100.000 zł, w którym będą rozmieszczone najróżniejsze jego eksponaty.

Bardzo ładny ten pawilon, o pomysłowej konstrukcji utrzymany jest w stylu barokowym.

Jego efektowne podcienia i cała struktura budowli o harmonijnym i estetycznym względzie, projektowana przez p. archit. Skaczkowskiego, a wykonana przez p. inż. Paradistala jest charakterystyczną i ładną ozdobą Wystawy i chlubą dla jej Twórców.

Uznanie należy się tym wszystkim, którzy pomimo ciężkich przeszkód i silnej opozycji doprowadzili dzieło do końca i żałować tylko trzeba, że nie wszyscy drzewiarze należycie zrozumieli i docenili doniosłość wystawy przemysłu drzewnego, i ani bezpośrednio, ani pośrednio nie przyczynili się do jej uświetnienia.

Gdy się propagowało za jak najliczniejszym udziałem w wystawie przemysłu drzewnego, czy to za pomocą prasy czy zebrań, często słyszało się zdania, że niema nic godnego do wystawienia.

Dziś, gdy większa już część stoisk jest ukończoną, stwierdzić wypada, że było co wystawiać. Mieszczące się bowiem w nich eksponaty są bardzo ciekawe i cenne.

Nie będziemy na razie wyszczególniać poszczególne wystawiające firmy i znajdujące się w pawilonie eksponaty, gdyż mamy zamiar omówić to szczegółowo w osobnym artykule po otwarciu Wystawy.

Chociaż koszta, jakie poniósł przemysł drzewny z racji udziału w P. W. K. są duże, to już teraz można z całym naciskiem podkreślić, że wytknięty cel został całkowicie osiągnięty.

Rada Naczelna Zw. Drzewnych wraz ze swemi mężami zaufania tworząc to dzieło, pomimo znacznych przeszkód, ma pełną satysfakcję, gdyż twór ich jest wielki i godny podziwu.

Jak nas informuje Dyr. P. W. K. literatura światowa stwierdza, że **poraz pierwszy przemysł drzewny występuje na Wystawie jako samodzielna jednostka; dotychczas bowiem, reprezentowany on był na wszystkich wystawach świata łącznie z leśnictwem.**

Wystawa drzewna, ze względu na swe rozmiary i dobór poszczególnych eksponatów będzie imponującą i dobitnie zilustruje racjonalny rozwój naszego przemysłu drzewnego i jego zdrowe podstawy.

Wywóz drewna w marcu 1929

SORTYMENT	Tony			1000 zł			Z tego wyszło w marcu do:					
	marzec	styczeń—marzec		marz.	styczeń—marzec		Niemiec	Anglji	Czecho-słowacji	Holandji	Belgji	Francji
	1929	1929	1928	1929	1929	1928						
Mat. i wyroby drzewne .	196 293	660 469	1 295 482	24 086	80 974	146 940	—	—	—	—	—	—
Drzewo surowe	142 484	460 203	869 153	11 672	33 094	63 811	—	—	—	—	—	—
w tem: papierówka . . .	52 031	227 921	293 842	3 466	14 771	18 617	48 874	—	2 990	—	—	—
kopalniaki i okrąglaki . .	24 134	95 237	173 982	1 277	5 042	8 812	15 774	255	4 872	—	948	146
kłody, kloce i dłużyce . .	53 364	103 249	352 192	6 356	11 770	34 048	—	—	—	—	—	—
iglaste	—	—	—	—	—	—	20 450	—	1 820	15	—	—
liściaste	—	—	—	—	—	—	20 081	—	5 232	—	15	—
Drzewo nawpół obrobione .	49 869	184 845	409 651	9 352	35 458	72 442	—	—	—	—	—	—
w tem: bale, deski i łaty .	40 820	137 036	356 696	7 916	28 070	64 692	—	—	—	—	—	—
iglaste	—	—	—	—	—	—	18 752	1 659	6 427	4 687	1 102	1 822
liściaste	—	—	—	—	—	—	1 688	97	634	73	110	—
słupy telegraficzne	2 714	14 749	11 245	252	1 390	951	85	16	2 251	16	–	347
podkłady kolejowe	4 718	27 949	35 996	756	4 500	5 341	—	—	—	—	—	—
miękkie	—	—	—	—	—	—	4 054	—	—	—	—	—
twarde	—	–	—	—	—	—	263	—	—	—	386	—
Wyroby z drzewa . . .	3 817	15 048	16 390	2 925	11 986	10 234	—	—	—	—	—	—
w tem: wyroby bednarskie	1 713	5 039	7 525	452	1 476	1 886	986	—	334	17	157	—
meble wszelkie	657	2 047	1 892	1 416	4 419	3 461	147	184	1	29	—	—
forniery klej. i wyroby z nich	1 346	7 302	6 151	925	5 732	4 448	176	461	—	73	44	—
Wyroby koszykarskie i szczotk.	123	373	288	137	436	453	39,6	—	—	1	-	—

Ochładzanie łożysk

Zagrzewania się poszczególnych części maszyn tartacznych wskutek tarcia lub też z innych przyczyn mniej albo więcej zależnych od konstrukcyjnych cech maszyn, wywołują następstwa (o ile się silniejszemu ogrzewaniu nie zapobiega), które zewszechmiar ujemnie oddziałowują na cały bieg pracy technicznej w tartaku. Pomijając ten fakt, że zagrzewanie się osi względnie łożysk sprawia, iż ciągłość pracy maszyn ulega nieprzewidzianem przerwom, wypada również stwierdzić, że zbyt często ogrzewające się miejsca stosunkowo szybko utracają zdolność użycia. Jest rzeczą wiadomą, że komplikacja stali, z której wyrabia się wspomniane części maszyn, odgrywa względnie niewielką rolę, a w każdym razie wywiera mniejszy wpływ na stopień szybkości zagrzewania się, niż charakter budowy maszyn. To zjawisko (wzrost temper.) powstaje z przyczyn zgoła odmiennych, opartych o zasady fizyczne. Niemniej jednak istnieją sposoby, które z mniejszym lub większym skutkiem są w stanie zapobiec silniejszemu zagrzewaniu się osi i łożysk, odsuwając w ten sposób na dalszy plan niebezpieczeństwo zapalenia się tych części, co może przy nienależytej uwadze sprowadzić wprost nieobliczalne konsekwencje. Niejednokrotnie bowiem przyczyną pożaru w tartaku jest właśnie zapalanie się, silnie wskutek tarcia ogrzanych, łożysk.

Otóż, jak wyżej wspomniano, są środki zapobiegawcze, które z uwagi na nieskomplikowany charakter, łatwo można zastosować w codziennej pracy w tartaku. Od prawidłowego ujęcia metod pesługiwania się niemi są uzależnione rezultaty, przeto jest rzeczą wskazaną przyjrzeć się z bliska dwom najważniejszym sposobom sztucznego ochładzania łożysk, a to za pomocą powietrza i wody. W tym kierunku pomysłowość ludzka nie zaniedbuje rozwijać ulepszenia na zasadach racjonalnych, jest to jednak kwestja (dalszej albo bliższej) przyszłości.

Przystępując do tematu, objętego tytułem, należy w pierwszym rzędzie stwierdzić, że częstokroć ważną rolę w zagrzewaniu się łożysk i osi maszyn, odgrywa samo otoczenie (ogrzane pow.), które ułatwia podnoszeniu się temperatury wymienionych części. Wskutek tego często powstają trudności w pracy łożysk przy wałach korbowych lokomobil. Jeżeli w takich wypadkach do smarowania używa się oliwy pośledniejszego gatunku, wówczas bardzo trudno jest zapobiec szybkiemu i silnemu podniesieniu się temperat. stali łożysk. W celu wynalezienia radykalnego sposobu sztucznego ochładzania przeprowadzono cały szereg rozmaitych badań i doświadczeń praktycznych. W rezultacie m. i. uznano wentylator, jako skuteczny środek w tym względzie, który umieszcza się w pobliżu łożyska, albo, jeżeli jest on ruchomy — przystawia się go bezpośrednio do ogrzanych miejsc. Jeżeli zimny prąd powietrza skierowuje się w jedno miejsce, to rzecz naturalna, ulega ono stopniowemu ochłodzeniu. Przytem jednak należy przestrzegać, żeby przy doprowadzaniu zimnego prądu powietrza, jak i obracając wentylatorem, skierowywać go ściśle w to miejsce, które ma być rzeczywiście ochłodzone, gdyż w przeciwnym razie, t. zn. jeżeli struga zimnego powietrza obejmie inne części maszyny, nie wymagające tego zabiegu, wówczas łatwo może powstać kurz, który osiadając, zanieczyszcza łożysko.

Zalety więc i wady tego sposobu w sensie praktycznym poniekąd się równoważą. Istnieją atoli zdania, podtrzymywane przez kompetentne osoby, że ochładzanie łożysk wodą (bieżącą) daje bardziej korzystne rezultaty. Ten sposób bezwarunkowo nie jest pozbawiony zalet praktycznych już chociażby dlatego, że wodę można doprowadzić wszędzie, czyli do wszystkich ogrzanych miejsc. Jednakowoż z uwagi na niejednolite położenie i konstrukcję łożysk, doprowadzanie wody jest urządzane rozmaicie. Najprawidłowszy, a więc bodaj i najpraktyczniejszy sposób polega na tem, że bieżąca, zimna woda dostaje się kanałami lub wydrążeniami do miejsc, mających być ochłodzonych. Rzecz jasna, im woda jest zimniejsza, tem samem wynik ochładzania jest efektywniejszy i rychlejszy. Specjalne-

Kalendarz terminowy.

Skróty: L = licytacja, S = submisja, P = przetarg, W = z wolnej ręki.

Miejscowość	Dyrekcja wzgl. wojew.	Sprzedający	Spos. sprz.	Termin	Kłody i dłużyce użytkowe m³								Kopalniaki		Papierówka		Opał
					sosna	świerk	jodła	dąb	buk	brzoza	olcha	Uwagi	rodz. drew	m³	rodz. drew.	mp.	mp.
Rozdrażewo	Poznańskie	Admin. Dóbr Krotoszyńsk.	L	11. V. i 16 V.	160	8	—	—	—	—	2	i akacji 11, brzoza wałki użytk. 110 w tem † 35 m3		—		—	1350
Leszyce	Bydgoszcz	Nadleśn.	S	11. V.	1906	—	—	—	—	—	—			—		—	—
Poznań	Poznańskie	W. I. R.	S	13. V.	—	—	—	—	—	271	—			—		—	—
Radom	Radom	D. L. P.	P	13. V.	156	—	622	—	68	—	—			—		—	—
Radom	Radom	D. L. P.	P	14. V.	8235	—	4310	102	—	73	—			—		—	—
Radom	Radom	D. L. P.	P	15. V.	1423	—	—	679	—	—	—			—		—	—
Radom	Radom	D. L P.	P	15. V.	281	—	4426	—	—	—	—			—		—	—
Radom	Radom	D. L. P.	P	16. V.	3662	—	—	—	—	—	—			—		—	—
Radom	Radom	D. L. P.	P	16. V.	1972	—	—	—	—	—	—			—		—	—
Piaski	Poznańskie	Nadleśn.	S	17. V.	—	—	—	173	—	—	—			—		—	—
Radom	Radom	D. L. P.	P	17. V.	1762	—	—	1544	—	—	18			—		—	—
Dorotowo	Poznańskie	Państw. B. R. Grudziądz	P	17. V.	2000	—	—	1100	—	260	30	i buk., gr., kl. 30 m3, lipow. i osik. 100 m3, i wałki użytk. dęb. 2000 i olchy 150 mp.		—		—	2000
Rydzyna	Poznańskie	Z.D Fundacji Sułkowskich	S	28. V.	—	—	—	—	—	—	—		sosna	897		—	—
Krotoszyn	Poznańskie	Admin. Dóbr Krotoszyńsk	S	28. V.	—	—	—	—	—	—	—		sosna	1000		—	—

mu wydrążaniu łożysk dla ścieku wody nie powinne być przeciwstawiane jakieś inne względy, gdyż znaczenie równomiernego ochładzania dla całokształtu pracy technicznej w tartaku jest tak ważne i tak oczywiste, że wszelkie zastrzeżenia w odnośnej materji nie mogą być przedmiotem szerszych rozważań.

Do tych uwag wypada dołączyć jeszcze jedną, a mianowicie: woda powinna być doprowadzana pod dostatecznym naciskiem, przytem nie mniejszą uwagę należy zwracać, aby ilość wody nie była za mała, gdyż powoduje to słabszy jej obieg. Z odnośnych badań wynika, że równomierne utrzymanie temperatury łożyska można osięgnąć tylko wtenczas, jeżeli dopływ zimnej wody jest ciągły. Zazwyczaj zupełnie wystarczy, jeśli dolny panew łożyska jest tak urządzony, że po nim może przeciekać woda. Proces ochładzania łożyska wodą w żadnym wypadku nie należy identyfikować ze smarowaniem tegoż. Są to czynności, wymagające ścisłego odróżnienia. To też poważnym błędem byłoby smarowanie ogrzanych miejsc maszyny w miejsce ochładzania ich sztucznym sposobem (w danym przykładzie — wodą). Smarowanie należy uskuteczniać niezależnie od ochładzania. To ostatnie ma być przeprowadzane już od chwili podnoszenia się temperatury odnośnych części maszyny. Objawy, charakteryzujące daleko posunięte wady w pracy łożyska, występują w tej formie, że potęguje się siła tarcia, co oczywiście wpływa na szybkie ogrzewanie się stali i jeżeli nie zwraca się uwagi na prawidłowe i w odpowiednim czasie smarowanie, to nie można zwalać na karb złego stopu stali lub wogóle na wadliwość konstrukcji maszyny, te następstwa, jakie nieuchronnie muszą powstać, a które przedewszystkiem objawiają się w przepalaniu i przedwczesnem wytarciu panewki.

Sprzedaż systemem gospodarczym

Z kół Czytelników naszych otrzymujemy następujące uwagi:

Podczas, gdy w zachodnich dyrekcjach Lasów Państwowych sprzedaż drewna wyrobionego jest rzeczą od dawna praktykowaną, to w b. Królestwie zaprowadzona ona została dopiero w ostatnim sezonie. Protesty ze strony dotkniętych tem zarządzeniem L. P. kupców, ściślej powiedziawszy, tylko pośredników, były zrozumiałe. Jest inna kwestja, czy były też jednocześnie uzasadnione, gdyż w gruncie rzeczy oznaczały jedynie chęć utrzymania stanu nienormalnego i niedającego się podtrzymać, jeżeli chodziło o jakie takie uporządkowanie stosunków w handlu drzewnym.

Nie zdradzamy przecież żadnej tajemnicy, stwierdzając, że od rozpoczęcia ścinki drewna tym, t. zw. systemem powierzchniowym aż do jego załadowania panował bałagan, któremu zarząd L. P. położył nareszcie kres. Zainteresowani pośrednicy doszli nawet do tego, że **kiedy zaczęto stosować te nowe metody gospodarcze, byli przekonani, że L. P. nigdy nie zdobędą się na taką sprężystość,** aby drewno ścięte móc zwieźć kiedykolwiek do stacji. Oni jedynie rzekomo znali sposoby przemówienia do zwożącego chłopa, o którym twierdzili, że jest uparty i głupi i należy jego brać specjalnemi sposobami.

Okazało się, że poszło to dobrze i bez nich. **Początkowo wprawdzie bojkotowali sprzedaże, przeprowadzone systemem gospodarczym,** będąc zdania, że w ten sposób przywrócą starą świetność, polegającą na niemiłosiernym wyzyskiwaniu chłopa, podwójnie na nim zarabiając. Raz, że oszukiwano nieorjentującego się furmana w obliczeniu miąższości drewna, następnie nie dawano jemu za prace gotówki, lecz zniewalano go do zakupywania u nich artykułów różnego rodzaju, zarabiając jeszcze raz na chłopie. Mieliśmy więc kolonję wyzyskiwaczy i wyzyskiwanych. **Niepomiernie wielką zasługę położył zarząd L. P. w kierunku uporząd-**

kowania tych niemożliwych stosunków, stwarzając atmosferę prostszą i czystszą. Słyszymy to z różnych stron, które potwierdzają dodatnie skutki tych zmian, gdyż i **ten ciemny chłop zorjentował się, że zwózka weszła w stan lepszego uporządkowania.** Praktyczne korzyści, stąd dla niego płynące, doszły również do jego świadomości.

Ten nowy stan rzeczy ma też pod względem państwowym niemałe znaczenie, gdyż ludność kresowa, częstokroć obca, widzi w władzach leśnych, swych przyjacieli, dających im namacalne korzyści.

O ile chodzi o sam wyrób drewna, to również widoczny w nim jest pewien postęp. Zauważono bowiem cały szereg wypadków, że np. przemysłowcy z uznaniem korzystali z usług, oddanych im przez Zarząd L. P. w postaci zwózki drewna do stacji. Jednocześnie jakość surowca została podniesiona. Podczas gdy dotychczasowy pośrednik starał się wydobyć z dłużycy jak najwięcej użytku w takim wypadku, kiedy dana sztuka należała do opału, to obecnie odbywa się ściślejsze sortowanie. Panujący dotychczas chaos cen właśnie wskutek wydobywania tej największej miąższości zmienia się na lepsze, ponieważ L. P. dają materjał stosownie wyrżnięty. Ma to niewątpliwie swoje bardzo dobre strony, gdyż o ile chodzi o eksport, interesent łatwiej może się zorjentować w istotnym stanie rzeczy, nie potrzebując się obawiać, że dostanie napewno materjał gorszy, aniżeli jemu zaofiarowano i może nawet sprzedano.

O ważności weksla

Wekslem nazywamy papier wartościowy, wystawiony przeważnie na zlecenie, przy zachowaniu określonych formalności, zawierający jednostronną, abstrakcyjną obietnicę zapłaty określonej sumy pieniężnej, za którą odpowiedzialne są wszystkie na nim podpisane osoby.

W powyżej podanej definicji można się z łatwością dopatrzeć najbardziej charakterystycznych cech weksla; są niemi mianowicie:

1. Solidarna odpowiedzialność dłużników wekslowych.
2. Abstrakcyjność wekslu.
3. Jednostronność wekslu.
4. Formalność wekslu.

ad 1. Solidarna odpowiedzialność dłużników wekslowych polega na tem, że wszyscy dłużnicy wekslowi — wystawca, akceptant, ręczyciel i indosant — odpowiadają za zapłatę sumy wekslowej solidarnie i wierzyciel wekslowy może swych praw dochodzić per saltum, t. j. pociągnąć do odpowiedzialności każdego dłużnika wekslowego bez potrzeby trzymania się porządku, w jakim dłużnicy są zobowiązani.

ad 2. Weksel zawiera abstrakcyjną obietnicę zapłaty — abstrakcyjną dlatego, ponieważ obowiązek zapłaty weksla wynika jedynie z wystawienia lub przyjęcia weksla. Posiadacz weksla nie potrzebuje w skardze wekslowej wykazywać ani udowadniać przyczyny prawnej (causam debendi); w wekslu przyczyna prawna nie potrzebuje być zaznaczoną.

ad 3. Jednostronność weksla polega na tem, że uprawniony posiadacz weksla ma jedynie prawa, nie ma natomiast obowiązków.

ad 4. Najbardziej charakterystyczną cechą wekslu jest jego formalność, t. zn., że musi zadość uczynić pewnym wymogom formalnym. Według art. 1 pol. ust. weksl. weksel (trasowany) zawierać winien następujące dane: 1. nazwę „weksel" w tekście i w języku, w jakim go wystawiono; 2. bezwarunkowe polecenie zapłacenia oznaczonej na wekslu sumy; 3. nazwisko trasata; 4. termin zapłaty; 5. miejsce płatności; 6. nazwisko remitenta, t. j. osoby, na której rzecz lub na której polecenie zapłata ma nastąpić; 7. oznaczenie daty i miejsca wystawienia weksla; 8. podpis wystawcy.

Ustawa odróżnia istotne i nieistotne dane wekslu. Do nieistotnych danych zalicza te, które w razie pominięcia mogą być dorozumiewane i wyprowadzone z innych danych wekslu. Nieistotnemi danemi są mianowicie w myśl art. 2 ust. weksl. dane pod liczbami 4), 5) oraz 7) odnośnie do oznaczenia miejsca wystawienia. Reszta zalicza ustawa do istotnych danych.

Tak więc w braku wskazania terminu płatności (4) weksel będzie płatny za okazaniem; w braku wskazania miejsca płatności (5) za takie uważa się miejsce, wskazane obok nazwiska trasata; wreszcie miejsce, podane przy nazwisku wystawcy, uważa ustawa za miejsce wystawienia weksla (7).

Brak „istotnych" znamion weksla pociąga za sobą jego nieważność. Dlatego też posiadacz weksla, na którym niema choćby jednej z podanych powyżej klauzul istotnych, nie może z powodu nieważności weksla wytoczyć skargi wekslowej. Natomiast brak „nieistotnych" znamion nie powoduje nieważności weksla i stąd też może być podstawą do zrealizowania praw wekslowych posiadacza.

Przyczyną nieważności weksla może być nietylko brak jednej z istotnych cech weksla, gdyż weksel może być unieważnionym również i z tego powodu, że wystawiła go osoba, niezdolna do zaciągania zobowiązań.

Wypadek ten ma jednak zastosowanie jedynie do weksli „własnych" (osobistych), t. j. weksli, na których po za podpisem wystawcy nie figurują podpisy innych osób, wobec czego wystawca jest jedynym dłużnikiem wekslowym.

Natomiast podpisy osób niezdolnych do zaciągania zobowiązań, umieszczone na wekslu trasowanym (przekazowym) nie powodują nieważności tegoż, o ile podpisały go pozatem osoby, posiadające zdolność do zaciągania zobowiązań. Zobowiązania bowiem z podpisów wekslowych są od siebie niezależne; z nieważności lub ważności jednego nie można wnosić o ważność (nieważności) innych. Dlatego też uprawniony posiadacz takiego wekslu może dochodzić swych praw przeciwko wszystkim podpisanym na wekslu osobom, posiadającym bierną zdolność wekslową (art. 7 i 76 pol. ust. weksl.).

(Dokończenie nastąpi).

SPRAWOZDANIA HANDLOWE

RYNKI KRAJOWE.

Wyniki sprzedaży drewna użytkowego i opałowego w nadleśnictwach państwowych.

Nadleśnictwo Państwowe Wierzchlas, D. L. P. Bydgoszcz.

Licytacja w dniu 11. kwietnia 1929 r.

Brzoza	III kl.	za m3	35.31	zł
„	szczapy opałowe	za mp.	17.00	„
Sosna	II kl.	za m3	60.05	„
„	III „	„	51.29	„
„	IV „	„	44.16	„

Sosna	drągi do rusztow.	za sztk.	6.0	zł
„	żerdzie I kl.	„	4.13	„
„	„ II „	„	3.02	„
„	„ III „	„	2.21	„
„	szczapy opałowe	za mp.	17.85	„
„	wałki „	„	13.02	„
Świerk	żerdzie I kl.	za sztk.	3.81	„
„	„ II „	„	2.50	„
„	„ III „	„	2.00	„

Nadleśnictwo Państwowe Runowo D. L. P. Bydgoszcz

Licytacja w dniu 22. kwietnia 1929 r.

Brzoza	kłody II kl.	za m3	46.54	zł
„	„ III „	„	39.21	„
„	„ IV „	„	33.33	„
„	dłużyce I kl.	„	72.37	„
„	„ II „	„	36.63	„
„	„ III „	„	32.14	„
„	„ IV „	„	25.80	„
„	szczapy opałowe	za mp.	15.25	„
Sosna	kłody I kl.	za m3	90.98	„
„	„ II „	„	71.78	„
„	„ III „	„	56.95	„
„	„ IV „	„	46.66	„
„	dłużyce I kl.	„	72.02	„
„	„ II „	„	59.76	„
„	„ III „	„	47.82	„
„	szczapy opałowe	za mp.	15.46	„
Świerk	kłody III kl.	za m3	46.02	„
„	dłużyce III kl.	„	40.00	„
„	szczapy opałowe	za mp.	11.69	„

Nadleśnictwo Państwowe Leszno D. L. P. Poznań.

Licytacja w dniu 23. kwietnia 1929 r.

Dąb	IV kl.	za m3	77.77	zł
„	V „	„	51.72	„
Brzoza	szczapy opałowe	za mp.	19.60	„
Sosna	II kl.	za m3	53.38	„
„	III „	„	40.32	„
„	szczapy opałowe	za mp.	18.81	„
„	wałki „	„	11.74	„

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

Komunikat Wielkopolskiej Izby Rolniczej Wydział Leśnictwa w Poznaniu.

Zapowiedziany kurs dla podleśniczych i borowych w Kórniku, ze względu na P. W. K., odbędzie się w tym roku dopiero w okresie jesiennym od 2 września do 12 października 1929.

Kolejowy kurs walut zagranicznych.

(Obowiązuje od 28 lutego 1929 r. aż do odwołania).

1. **Waluty obce** (kursy przeliczenia):

Za 100	marek niemieckich	214,00 zł
„ „	guldenów gdańskich	174,00 „
„ „	koron czeskich	26,70 „
„ „	franków szwajcarskich	172,50 „
„ „	szylingów austrjackich	126,00 „
„ „	pengö węgierskich	156,20 „
„ „	lei rumuńskich	5,50 „
„ „	lirów włoskich	47,00 „
„ „	franków francuskich	35,50 „
„ 1	dolar Stanów Zjednocz. Am. Półn.	8,90 „

2. **Kursy złotego polskiego** (kursy przyjmowania):

Za 100 złotych	47,50	marek niemieckich.
„ „ „	58,00	guldenów gdańskich.
„ „ „	379,00	koron czeskich.
„ „ „	58,50	franków szwajcarskich.
„ „ „	80,00	szylingów austrjackich.
„ „ „	1850,00	lei rumuńskich.
„ „ „	215,00	lirów włoskich.
„ „ „	11,25	dolarów Stanów Zj. Am. Półn.

Tranzyt drzewa rosyjskiego wywołuje trudności. Organizacje przemysłowe i rolnicze zwróciły uwagę kompetentnych czynników na dotkliwy brak wagonów otwartych dla przewozu drzewa. Stan ten został częściowo spowodowany okolicznością, iż w ostatnich czasach wzrósł tranzyt drzewa sowieckiego w wagonach polskich. Na tle panującego zastoju w obrotach krajowych zatrzymywanie transportów drzewa polskiego odbija się ujemnie na stanie gospodarstw leśnych i przemyśle drzewnym.

Konkurencja rosyjska na rynkach zagranicznych działać będzie niewątpliwie również ujemnie na konjunktury krajowe. Wobec tego, oczekują zainteresowane sfery energicznych zarządzeń ze strony Ministerstwa Komunikacji.

W sprawie podkładów dla kolei niemieckich.

Na zarzut kół zainteresowanych, że koleje niemieckie zakupują za dużo podkładów zagranicznych, zarząd tychże kolei odpowiedział co następuje:

Zapotrzebowanie podkładów pokrywamy w pierwszym rzędzie w kraju i bierzemy materjał zagraniczny jedynie wtenczas, jeżeli nie możemy otrzymać w kraju potrzebne nam gatunki i wymiary po cenach przystępnych. Za podkłady krajowe płacimy ponadto stosunkowo wyższe ceny niż za zagraniczne, jakkolwiek możemy żądać lepszej jakości w stosunku do ostatnich. Ilość podkładów importowanych stanowi 1,5 proc. przywozu drzewa do Niemiec, odgrywa więc rolę zupełnie podrzędną. Jedynie 60 proc. wartości sosnowych podkładów importowanych idzie zagranicę, ponieważ przywożone podkłady w surowym stanie, podpadają podobnie jak słupy telegraficzne pod drewno okrągłe, czyli pod surowiec, zaś reszta wartości pozostaje w kraju. Podkłady b u k o w e kupujemy ze względu na dźwignięcie się tej produkcji w kraju, prawie wyłącznie na rynku krajowym. Udział zagranicy w przywozie podkładów dębowych, których zapotrzebowanie jest niewielkie, jest większy niż w dziale podkładów sosnowych, ponieważ krajowa dębina jest za cenna, aby przerabiano ją na podkłady, służące jedynie celom podrzędnym.

Tyle wyjaśnienia zarządu kolei niemieckich. Nie potrzebujemy dodawać, że chodzi tu niemal wyłącznie o przywóz podkładów z P o l s k i, która jest największym dostawcą w tym dziale.

Redaktor odpowiedzialny W Syrokomla-Syrokomski za dział ogłoszeń i administracji wydawnictwa St. Schlage. Czcionkami Drukarni Rynku Drzewnego T. z o. p. Poznań, ulica Wielkie Garbary nr. 2.

Nadl. Państwowe Woziwoda

powiat Tuchola (Pomorze) sprzeda w drodze pisemnego przetargu (submisji) w dniu **17 maja 1929 r.** drewno użytkowe i opałowe sosnowe z cięć roku gosp. 1928-29.

Dłużyce sosnowe.

Los 1. Leśn. Legbąd po całym lesie 1467 sztuk o masie 867.19 m³, a to I kl. 5.94, II kl. 74.91, III kl. 616.97, IV kl. 169.37 m³.

Kopalniaki.

Los 2. Leśn. Zielonka, oddział 61a, 204 sztuk o masie 30.18 m³, a to I kl. 1.34, II kl. 28.29, III kl. 0.55 m³.

Los 3. Leśn. Barłogi, po całym lesie 8524 szt. o masie 1.439.41 m³, a to I kl. 786.35, II kl. 620.94, III kl. 32.12 m³.

Los 4. Leśn. Legbąd, po całym lesie, 1628 sztuk o masie 317.88 m³, a to I kl. 144.21, II kl. 170.11, III kl. 3.57 m³.

Szczapy opałowe.

Los 5. Leśn. Biała, oddz. 45b, 621 mp.

Los 6. Leśn. Barłogi, po całym lesie, 1.574 mp.

Los 7. Leśn. Legbąd, po całym lesie, 260 mp.

Wałki opałowe sosnowe.

Los 8. Leśn. Biała, oddział 45b, 55 mp.

Los 9. Leśn. Barłogi, po całym lesie 917 mp.

Los 10. Leśn. Legbąd, po całym lesie, 162 mp.

Pisemne oferty z napisem „Submisja" należy nadsyłać do Nadleśnictwa do dnia **17 maja 1929** r. godz. 11, poczem nastąpi otwarcie ofert. Przetarg odbędzie się na obowiązujących warunkach sprzedaży wyrobionego drewna w drodze pisemnego przetargu (submisji), które są do przejrzenia w Dyr. Lasów Państw. w Bydgoszczy i w Nadleśnictwie.

Nadleśniczy Państwowy.

Sprzedaż drewna

Dnia 14 maja 1929 r. o godz. 12 w poł. odbędzie się w lokalu Dyrekcji Lasów Państwowych w Siedlcach, ul. Florjańska nr. 10 przetarg ustny i za pomocą ofert pisemnych na sprzedaż materjałów tartych, drewna w stanie wyrobionym, papierówki i opału.

Szczegółowe warunki przeprowadzenia przetargu, oraz dokładny wykaz jednostek przetargowych są do przejrzenia w biurze Dyrekcji.

Dyrekcja Lasów Państwowych w Siedlcach.

Nadl. Państwowe Twarożnica

poczta Czersk, stacja kol. Czersk, pow. Chojnice, sprzeda w drodze pisemnego przetargu (submisji) w dniu 17 maja 1929 r. niżej podane drewno użytkowe z cięć roku gosp. 1928-29 na koszt i ryzyko pierwonabywcy:

Los 1. Leśnictwo Zwierzyniec, oddz. 9a, 702 szt. dłużyc sosnowych o masie 344.81 m³, w tem II kl. 13.23, III kl. 285.29, IV kl. 46.29.

Los 2. Leśnictwo Zwierzyniec, oddz. 9a, 2236 szt. kopalniaków sosnowych o masie 392.60 m³, w tem I kl. 250.52, II kl. 136.30, III kl. 5.78 m³.

Odległość od st. kol. Śliwice 6 km.

Pisemne oferty z napisem „Submisja II" należy nadsyłać do Nadleśnictwa do dnia **17 maja 1929 r.** godz. 11, poczem nastąpi otwarcie ofert o godz. 11.15. Przetarg odbędzie się na obowiązujących warunkach sprzedaży wyrobionego drewna w drodze pisemnego przetargu (submisji), które są do przejrzenia w Dyrekcji Lasów Państwowych w Bydgoszczy i w Nadleśnictwie.

Państwowy Nadleśniczy.